

Mezinárodní filmový festival pro děti a mladé publikum

JUNIORFEST

MALÁ VLNA

Lotyšsko | 2022 | 102 minut | 16+ | české titulky | režie: Matiss Kaza

Trailer filmu naleznete na YouTube [zde](#)

Autor materiálů: MgA. Jiří Forejt, Ph.D.

V případě filmu *Neon Spring* je vhodné, aby se pedagog před projekcí s filmem důkladně seznámil a dobře se připravil na témata, která film předkládá. Film obsahuje tři sexuální scény. První z nich nabízí exkurz do přirozené podoby prvních milostných zkušeností mladých lidí. Ve druhé je však jedna z dívek znásilněna dealerem drog. Nemůže se hýbat a bránit, protože je pod jejich vlivem (od 00:50:00). Ve třetí sexuální scéně se hlavní hrdinka rozhodne pro sexuální akt opět pod vlivem drog, i když tentokrát dobrovolně (od 1:42:00). První sexuální scéna není zobrazena vůbec, je pouze naznačena. Další se odehrává ve druhém plánu v neostrosti. Třetí pak v jediném záběru bez explicitních detailů. Pro pedagogy se otevírá cesta k vedení osvětové a preventivní diskuze, protože scény ilustrují díky síle svého kinematografického zpracování a zasazení do příběhu propastný rozdíl mezi dobrovolným, láskyplným vztahem vrstevníků a patologickým jednáním pod vlivem drog. Film tak může skutečně sehrát roli preventivní výukové pomůcky, která pomůže mladým lidem „nanečisto prožít“ tíživost dané situace, aby se jí díky tomu vyvarovali ve svém životě. Poselství filmu mladé diváky vyzývá k tomu, aby před problémy neutíkali k alkoholu a drogám, ale snažili se je krok za krokem řešit.

/// Před projekcí ///

Elektronická hudba – diskuze před projekcí

Elektronická hudba je mezi mladými lidmi velmi populární. Hudební styl rave je pro příběh filmu důležitý. Nebojte se toho, že nebudete tento styl důvěrně znát. Vyzvěte studenty, aby vás s různými styly elektronické hudby sami seznámili. Nechte si od nich pustit audio ukázky z telefonu. Diskutujte o tom, jestli sami vyhledávají večírky a koncerty, kde tato hudba hraje.

- **Rave** / více na [Wikipedii](#) /
- **Techno** / více na [Wikipedii](#)
- **Electro** / více na [Wikipedii](#) /
- **House** / více na [Wikipedii](#) /
- **Drum and bass** / více na [Wikipedii](#) /

/// Po projekci ///

Koukej pozorně!

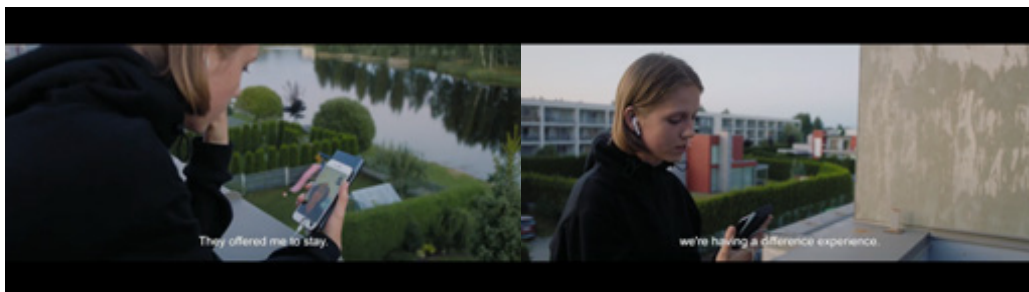
Bezprostředně po projekci mohou na studenty působit silné emoce. Nemusí být vhodné proto rovnou otevírat diskuzi závažnými obsahovými tématy. Pro uvolnění situace a rozmluvení studentů doporučujeme všimnout si nejprve formální podoby filmu, tzn. filmové řeči. Pokud byste se chtěli seznámit se způsoby filmového rozboru a pojmy, které se k němu dají využívat, prostudujte si následující knihu, která je k dostání také ve formě e-knihy.

Rozbor filmu, Radomír D. Kokeš

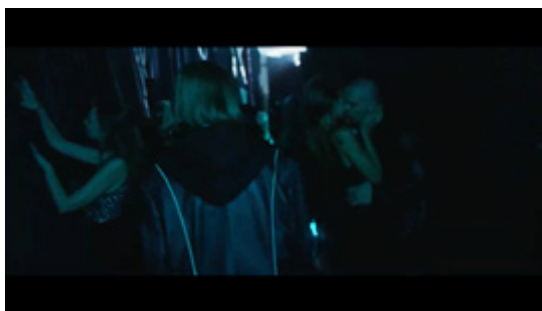
Když druhý plán nese význam...

Celý film je velmi pečlivě obrazově komponován. Autoři vědomě pracují s druhými plány záběru. Pro autory tedy není důležitý pouze děj, který se odehrává blíže ke kameře. Cíleně vkládají významy také za hlavní akci. Film pak působí přirozenějším a komplexnějším dojmem. Studenti mohou pociťovat zadostiučinění, pokud takový zdánlivě skrytý význam rozkryjí. V případě scény online rozhovoru Laine s matkou můžete se studenty analyzovat prostředí (00:37:10; 00:38:14), které obklopuje domov hlavní hrdinky. Lainina rodina pochází z vyšší střední třídy. Je dobře materiálně situována. Laine přesto není šťastná, protože blahobyt je vykoupen tím, že na ni ani jejího bratra rodiče nemají vůbec čas. Dávají přednost práci. Všechny tyto poznatky je možné vyčíst ze způsobu, jakým je tato scéna natočena.

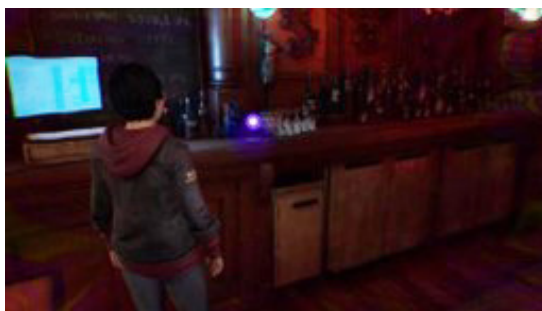

Průchody prostředím a ruční kamera

Autoři ve filmu požívají velmi často ruční kameru. Záběry jsou neklidné, místy se třesou. Dokreslují tím vnitřní rozpoložení hlavní hrdinky. V mnoha záběrech Laine prochází prostředím večírků a koncertů, které jsou vizuálně podmanivé díky různým světelným efektům. Kamera sleduje postavu zezadu (00:08:10). Divák má díky tomu pocit, jako by prostředím procházel spolu s ní. Tento způsob snímání je velmi často využíván také v počítačových hrách, když hráč ovládá svou postavu.

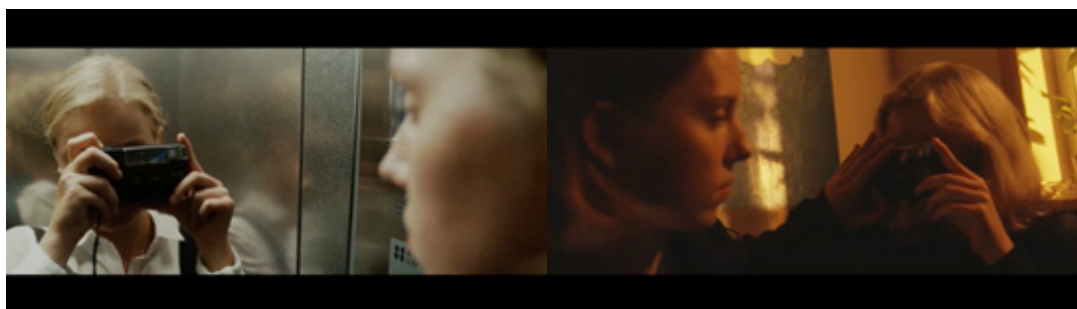
Print screen z filmu

Printscreen z oblíbené počítačové hry o dospívání *Life is Strange: True Colors* (2021)

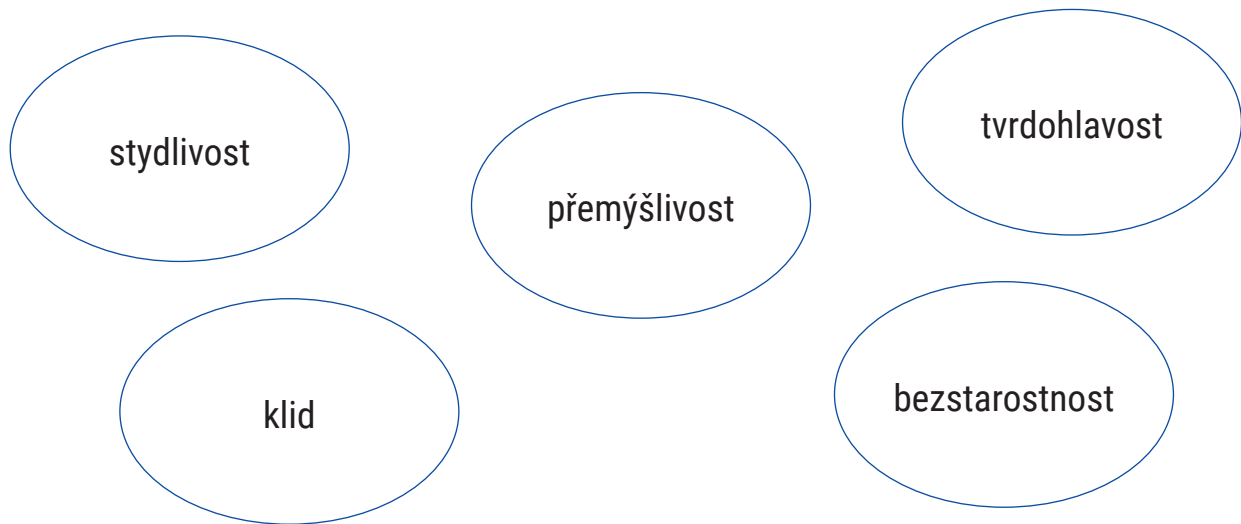
Koukat na svět hledáčkem objektivu

Gunda svou nesmělost a okouzlení Laine často skrývá za analogový fotoaparát (00:32:10; 00:15:58). Mladí lidé se dnes paradoxně velmi často vrací k fotografování analogovým fotoaparátem. Nicméně můžeme to číst také jako zajímavý přenesený symbol toho, že za svůj telefon nebo profil na sociálních sítích se skrývá prakticky každý z nás. V analogovém světě k sobě však lidé malí blízko. Mohou si k sobě najít cestu. Lainina blízkost s Gundou je v kontrastu s pocitem odcizení, které Laine zažívá při svém online rozhovoru s matkou.

Hlavní postavy – „parta pro sebe“

V následujícím cvičení neexistují správné odpovědi. Motivujte studenty k tomu, aby vysvětlili, proč k dané postavě vlastnost přiřadili. Studenti mohou pracovat nejprve ve dvojicích.

V dalším kroku je možné přejít ke komentování sociálních vazeb ve vztahovém trojúhelníku Laine – Gunda – Adams. Opět je nutné diskusi moderovat jako otevřenou debatu, ve které jde o to, aby se studenti naučili formulovat vlastní názory na daný film. Pokud je k dispozici, využijte tabuli. Pokud chce pedagog zasadit film do širších souvislostí, je na tomto místě možné zmínit jako zajímavost, že podobné „kamarádké trojúhelníky“ mají v dějinách kinematografie svou tradici. Za všechny můžeme vzpomenout dva francouzské filmy ze 60. let legendárních režisérů Fracoise Truffauta a Jeana-Luca Godarda.

Printscreen z filmu *Parta pro sebe* (J.-L. Godard, 1964) / *Jules a Jim* (F. Truffaut, 1962)

Příběh filmu – práce s tématem

Po realizování některých z předestřených aktivit je vhodné, pokud k tomu nedorazí dříve, okomentovat poselství filmu a zejména pak momenty, které mohou ve studentech vzbuzovat morální neklid. V pracovních listech navrhujeme jednoduchou aktivitu spočívající v sepsání „krátké smsky“, kterou Laine (nebo Adams) zasílá Gunde, aby ji utěšila, spojila se s ní s krátkým odstupem od traumatického zážitku.

Každý pedagog zná svou třídu sám nejlépe, ví, jaké jsou sociální interakce mezi studenty, jaké za nimi stojí příběhy. Tento metodický materiál nabízí jakýsi sestup do první úrovně práce s filmem. Všímáme si filmové řeči, vztahů mezi postavami. V dalším kroku může pedagog přejít právě k tematizování morálního poselství, které se ve filmu skrývá. Film totiž není reklamou na bohémský život. Právě naopak.

Mezioborové inspirace pro pedagogy

Práci s filmem je možné realizovat v rámci různých vzdělávacích oblastí či témat, například:

- **Občanská výchova** – film je možné využívat jako didaktickou pomůcku ve vztahu k tématům spjatým se sociálními vztahy a společenským životem dospívajících studentů
- **Zeměpis** – film považujeme za zajímavou vstupní sondu do kulturních specifik evropského regionu Pobaltí